

Așezată în coada dealului cu acelaș nume, pe drumul Bârnovii, câțiva kilometri numai depărtare de Iași, mănăstirea Chlincea «s'a zidit din temelie» — mărturisește pisania ei ²⁾ — prin ajutorul și cheltuiala prea evlaviosului Domn Io Vasilie-Voevod și s'a zugrăvit de prea strălucitul său fiu Io Ștefan-Voevod la anul 1660 (= 7169) Noemvrie 20. — «S'a zidit din temelie», se zicea chiar și atunci când biserica se făcea în locul alteia, se rezidea adecă, cum e, se pare, și cazul acesteia. Căci înainte de Vasile-Vodă există la Chlincea o mănăstire cu hramul sf. Gheorghe. Aceasta ne-o atestă o carte din 1627 (= 1735) Mai 18, pe care Teodosie, egumenul «dela sfânta mănăstire a sfântului marelui mucenic Gheorghe numită Zota la Chlincea (ѡт сѣахъ монастырѣ сѣахъ великѣ мученикѣ георгіе зовемаго зота на хлинчѣ),

o dă la mâna lui Gavriil, egumenul dela sf. Nicolae zis din țarina Iașilor (azi biserica din Aroneanu), pentru așezarea unor pricini ³⁾.

Mănăstirea Chlincea a fost închinată de noul ctitor «la mănăstirea dela Rumele, la Andriano dela Argiro Castro» ⁴⁾. Dar după ce Gheorghe Duca-Vodă înălță, la 1672, mănăstirea din deal, a Cetățuii ⁵⁾, — el făcu mănăstirea din vale, a Chlincii, metoh frumoasei sale ctitorii ⁶⁾.

În acest scop rezidi, la 1683, de sârg — în treizeci de zile, mărturisește inscripția — pe locul unei bisericuțe de lemn dela Ștefan-Vodă Tomșa biserica sf. Ioan Zlatoust din Beilicul Iașilor, pe care, înzestrând-o bine, o dăruî schimb pentru Chlincea călugărilor dela Andriano ⁷⁾. Astfel mănăstirea lui Vasile-Vodă Lupul și a fiu-său Ștefăniță-Vodă rămase metoh Cetățuii și fu închinată, ca și aceasta, prin mijlocirea vestitului Patriarh Dositei al Ierusalimului, Sf. Mormânt ⁸⁾, în sama căruia

¹⁾ Sub această rubrică vom publica succesiv notele istorice și descrierile arhitectonice pe temeiul cărora s'au făcut și se vor face noile înscrisuri în Inventarul general al monumentelor istorice.

²⁾ Iorga, *Inscripții II*, 108. — V. asemenea Melchisedec, *Notițe istorice și arheologice*, Iași 1885, 270 și Dossios, *Studii greco-române*, 81—2.

³⁾ I. Bianu, *Documente românești* [din biblioteca

Academiei Române], București 1907, I—1, 139.

⁴⁾ Melchisedec, 272.

⁵⁾ Iorga, 13; Melchisedec, 273.

⁶⁾ Melchisedec, 272.

⁷⁾ Melchisedec, 258—9. — V. asemenea Iorga, *Inscripții II*, 131, Ghibănescu, *Bisericile din Iași*, 1902, 23 și N. A. Bogdan, *Orașul Iași*, 1904, 116.

⁸⁾ Melchisedec, I. c.

stătut până la secularizare. Soarta ei a fost aceea a mai tuturor mănăstirilor noastre închinată — scăderea și ruina.

«Astăzi mănăstirea Chlinea — scrie d. Arh. N. Ghika în raportul său adresat Comisiunii — se compune din un patruleter de ziduri de piatră de vre-o șaizeci de me-

nord se află clopotnița, care, după cum se vede și în alăturata reproducere fotografică, este relativ bine conservată.

În centrul incintei se află biserica, care este cu o singură turlă și se aseamănă mult ca formă cu biserica dela Aroneanu și cu altele din Moldova secolului al XVII-lea. Ea se compune dintr'o tindă cu stâlpi, bol-

24. Biserica mănăstirii Chlinea.

tri latura. Aceste ziduri prezintă, în partea din spre apus, o poartă boltită, d'asupra căreia să află o clădire cu două încăperi, la care duce o scară, ce să găsește în interior. Partea superioară a acestei clădiri este desvălită și cu șarpanta strică; zidurile sunt încă bune. Zidul în această parte este întărit cu contraforți groși, tot de piatră, eșiți mult în afară. Pe latura din spre

tită, dintr'un pronaos, boltit sferic și despărțit de naos prin două coloane, formând trei arcade. Naosul este boltit după sistemul moldovenesc obișnuit, pornind dela planul pătrat al celor patru arcuri mari, trecând prin mijlocul a patru pendantivi la planul circular, apoi — prin intermediarul a patru arcuri diagonale, înscrise în acest plan circular — la un plan pătrat, și, în

sfârșit, la un plan circular înscris în acest din urmă pătrat.

«Interiorul bisericii are un aspect bogat. Picturile sunt cam șterse și pe la bolți acoperite cu mortar, în urma reparațiilor ce s'au făcut la însemnatele crăpături ce prezintă bolțile în interior. Tâmpla este bogată și poleită. În exterior biserica nu prezintă crăpături. Ea este învelită cu tablă, în stare destul de rea și ruginită, cu sghiaburile, burlanele, căzute sau sparte. Con-

traforții asemenea sunt acoperiți la părțile superioare cu tablă și în stare rea, precum de altfel sunt tencuelile în general, mai ales la soclu».

Față cu aceste ultime constatări — după ce biserica dela Chlincea a fost înscrisă în Inventarul monumentelor istorice — s'a recomandat și s'a aprobat a i se face lucrările necesare pentru buna ei conservare, — lucrări ce se întreprind de prezent sub privigherea d-lui Arh. N. Ghika.

ALEX. LAPĂDATU.

